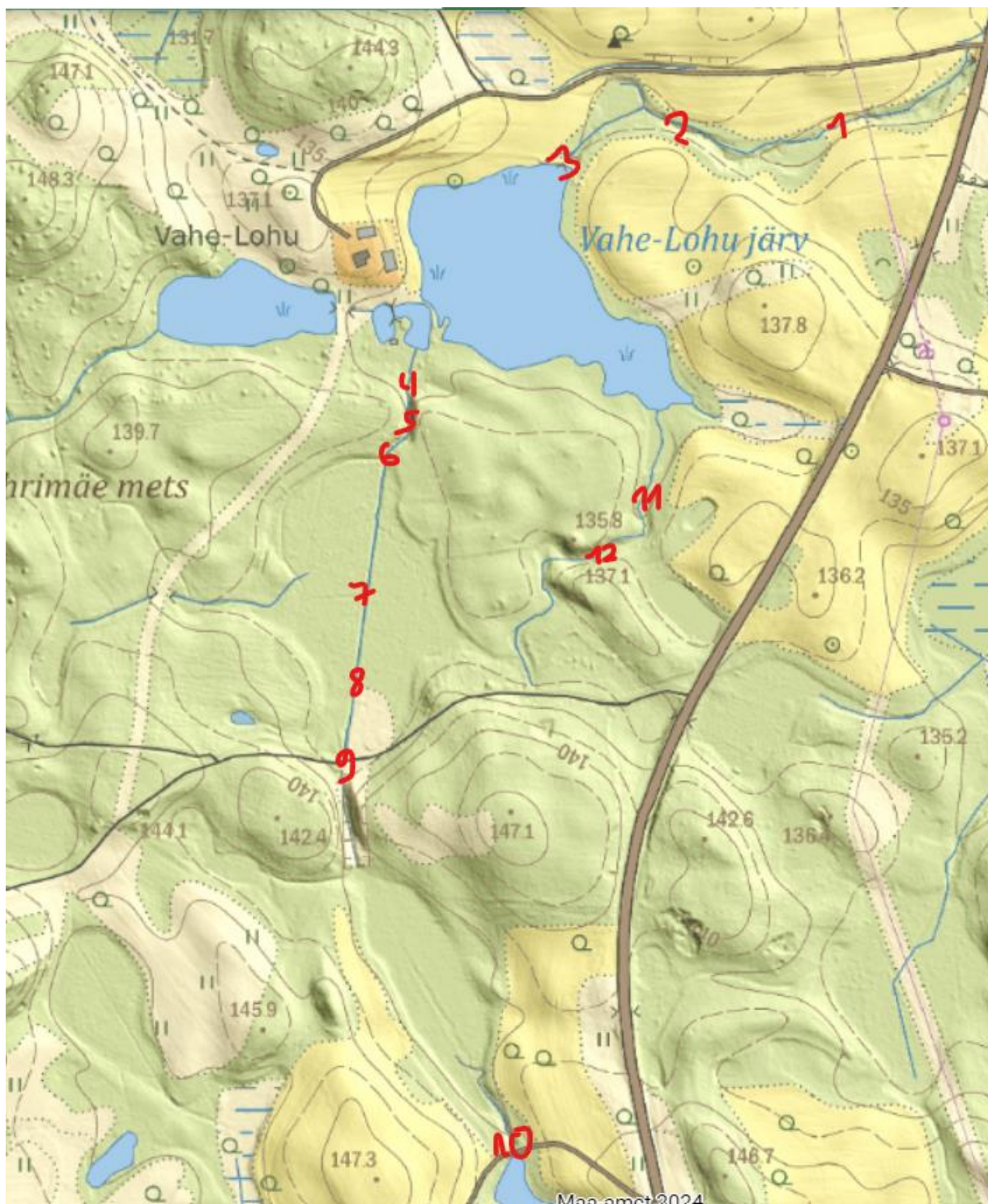

Pätsiku oja (VEE1037000) ülemjooksu vaatlus

Vaatluse aeg 19.07.24 ja 27.08.24 Vaatleja Marko Vainu

Pätsiku oja on loetud lähtuma Vahe-Lohu järvest.

1. Oja säng oli juulis täiesti kuiv:

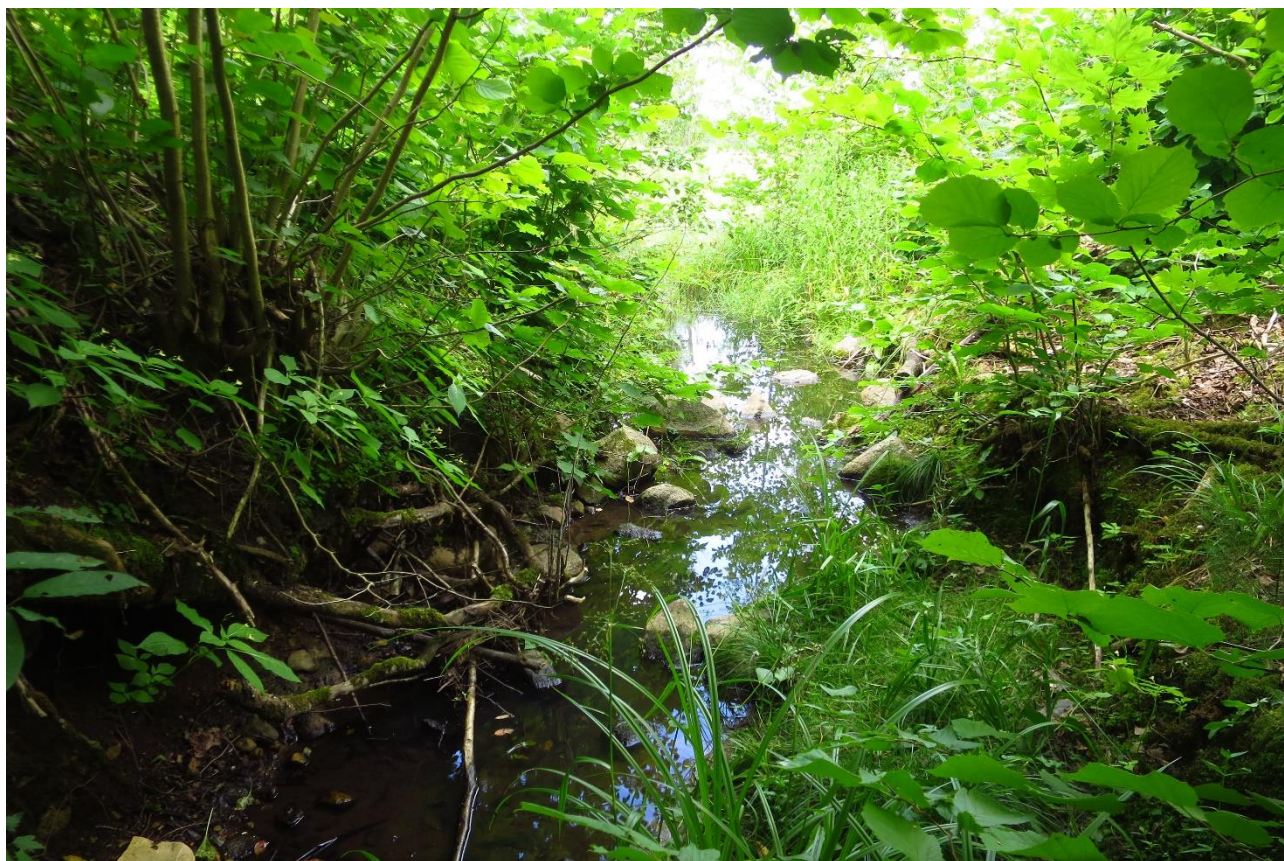
2. Vett nirises juuli tagasihoidlikult oja sängi põhjas olevatest lompidest allavoolu olevatesse lompidesse:

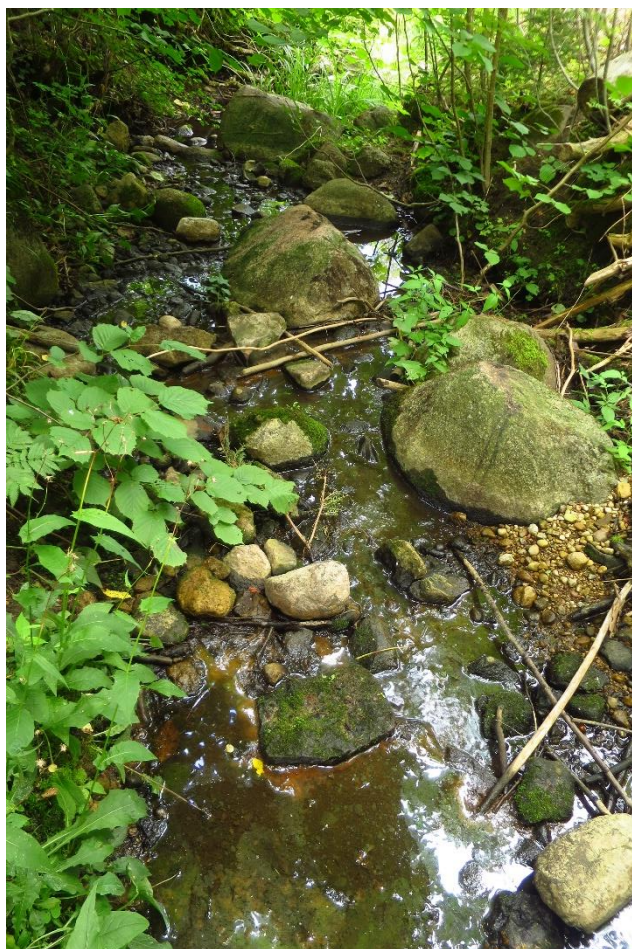
Vahe-Lohu järvest nirises juulis kahe toru kaudu veidi vett:

4. Paisutuse mõju lõppes siin:

5. Kivise sāngi põhjas nirises juulis vett hinnanguliselt rohkemgi kui järvest välja:

6. Kaks järjestikkust koprapaisu. Tundub, nagu need oleksid osaliselt ära tõstetud või kaevatud, aga põhiline voolutaktistus on alles. Mingi hulk vett voolab neist siiski läbi, sest alumisest allavoolu vesi nirises:

7. Paarikümne cm sügavune seisev vesi kraavja sāngi põhjas. Läänest suubub sarnane **ETAKis puuduv** haru:

8. Siit ülesvoolu oli säng juulis kuiv. Vesi algas sujuvalt ja seisvalt.

9. Binokkeltruup, millest juulikuise vaatluse ajal läbivoolu polnud. Säangi põhjas olid aga selged voolujäljed. Truubist ülesvoolu oli säangi põhi mudane, allavoolu sai selles kõndida. Kuna koprapaisudest allavoolu vesi nirises, siis järelkult toitis oja punktide 8 ja 6 vahele jääv soo:

Augustikuise vaatluse ajal voolas aga vett nii palju, et tee all olevate truupide läbilaskevõime oli ületatud ning vesi voolas kaheharulisena üle tee:

10. Peku järve väljavoolul on poolemeetrisel läbimõõduga sirge oranž toru. Alavee poolel on truubis servast poole meetri kõrgune kivine langus. Juulis truubist vett läbi ei voolanud, kuid kui truubi sissevoolu ees poleks olnud sodi, siis oleks võinud midagi niriseda. Säangi põhi oli kruusane:

Augustis voolas truubist läbi aga mäslev mägioja:

11. Paisutuse mõju all olev seisva veega vett täis soon. Osa sellest on muudetud raie käigus mudaauguks:

12. Soon oli täiesti kuiv:

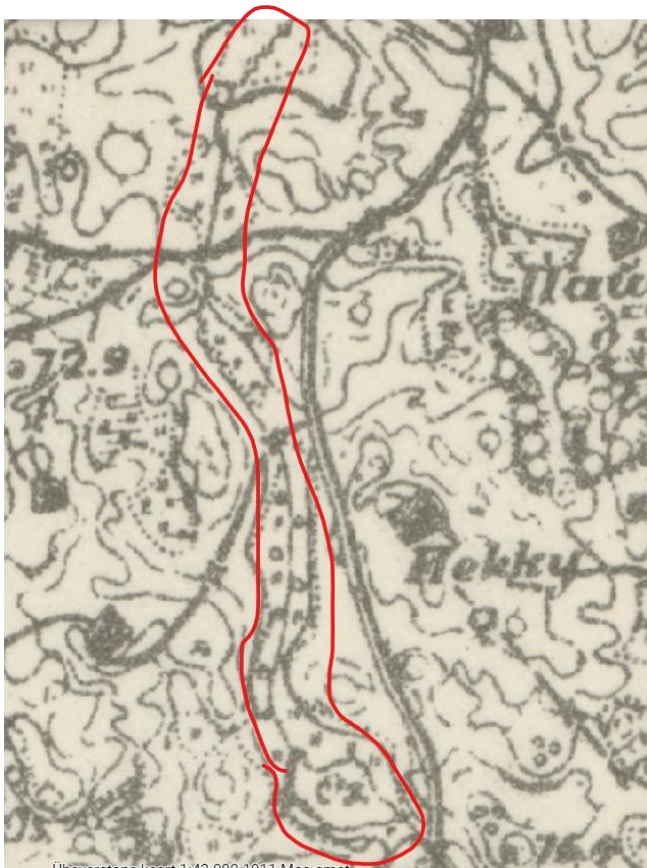

Järeldus: Vahe-Lohu järve Pätsiku oja lähteks pidamine pole põhjendatud. Vahe-Lohu järv on paisutatud ning selsse voolab ka suvisel madalveeperioodil lõunast ojalik vooluveekogu sisse. Järves toimuva aurumise tõttu oli väljavool järvest väiksemgi kui sissevool ning järvest allavoolu oli oja vähemalt osaliselt kuiv. Veidigi veerohkemal perioodil voolab aga järve sisse veerohke ja oma vee Peku järvest ülesvoolu saav oja.

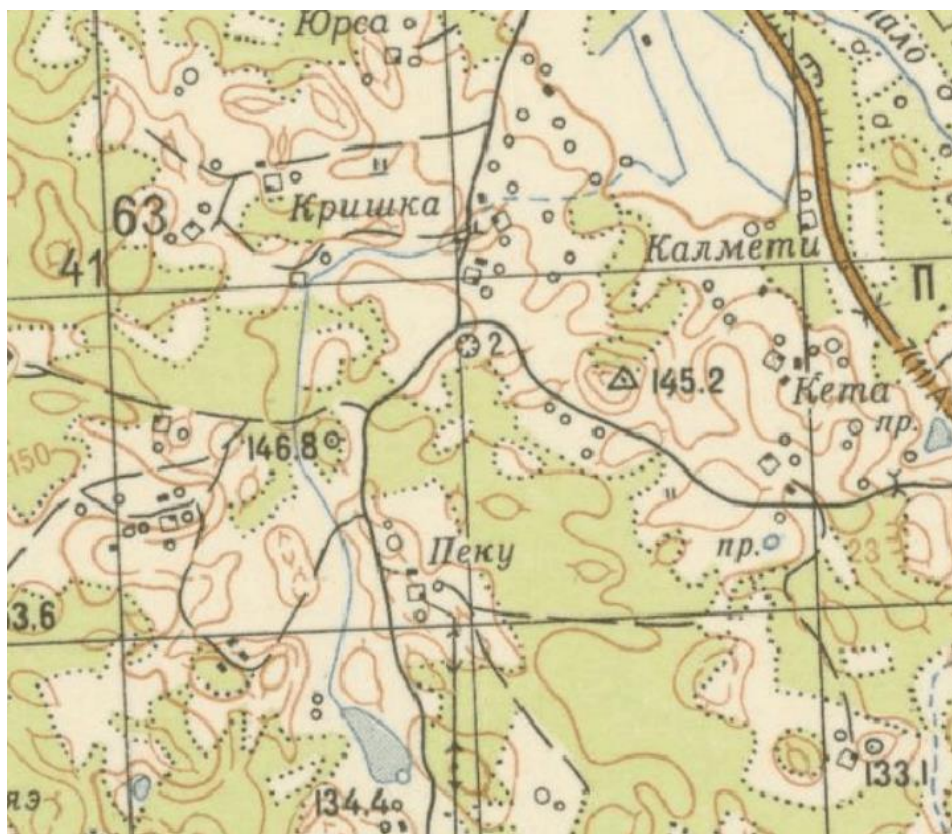
EV 1:200 000 kaardil on kujutatud Pätsiku oja lähtuma Äidu Kaanjärvest:

Kaanjärvest lähtuvat ja hiljem rajatud Peku ja Vahe-Lohu järvede asukohti läbivat vooluveekogu on kujutatud ka verstasel kaardil:

Sama on lugu NL 1:50 000 kaardil aastast 1963:

Seega tuleks Pätsiku oja lähe viia Äidu Kaanjärve.